

1434B

MINISTERUL ECONOMIEI SI COMERTULUI**CABINET SECRETAR DE STAT**

1434B

București, 26.04.2006
Nr. 215.759

Stimate domnule deputat,

Referitor la interpelarea dumneavoastră privind „strategia MEC privind majorările la principalele utilități”, vă comunicăm:

Prin politica energetică promovată de Ministerul Economiei și Comerțului sunt avute în vedere măsuri concrete de eficientizare a activității producătorilor de energie electrică și termică, inclusiv noi investiții. Măsurile care vor fi luate în domeniul producției, transportului și distribuției de energie electrică și termică sunt următoarele:

- valorificarea cărbunelui cu eficiența ridicată în grupuri reabilite și în grupuri noi cu tehnologii performante, cu respectarea standardelor de mediu;
- închiderea capacităților nerentabile. În cazul în care se vor găsi pe parcurs alte posibilități de rentabilizare a centralelor propuse pentru închidere, se vor reanaliza acordurile cu organismele internaționale;
- continuarea programului nuclear prin realizarea unității 2 (în anul 2007) precum și a unităților 3 și 4 (după 2011) la Centrala Nucleară Cernavodă;
- valorificarea eficienței a potențialului hidroenergetic, prin realizarea de noi capacități de producție și rețehnologizarea celor existente;
- continuarea procesului de rețehnologizare a RET, RED și mărirea gradului de interconectare cu statele din Uniunea Europeană;
- promovarea investițiilor în parteneriat public-privat, acordându-se prioritate proiectelor de cooperare;
- continuarea procesului de rețehnologizare în sectorul producției energiei electrice;
- deschiderea integrală a pieței de energie electrică (1 iulie 2007);
- asigurarea transparenței și nediscriminării pe piața de energie;
- perfecționarea sistemului de tarifyare la consumatorii industriali;
- continuarea restructurării sectorului energiei termice astfel încât să fie asigurat necesarul de energie termică pentru populație, în condiții de eficiență economică.

Domnului deputat Mircia GIURGIU

Necesarul de investiții în subsectorul energiei electrice în perioada 2006-2009 se estimează la circa 3,6 miliarde Euro, din care circa 35% este destinat pentru construirea de capacități noi de producere și reabilitare de centrale în domeniul hidroenergetic, circa 15% în complexele energetice, circa 20% în domeniul termocenergetic, circa 10% în domeniul nuclear, circa 10% în reabilitarea și dezvoltarea rețelelor de transport și circa 10% în reabilitarea și dezvoltarea rețelelor de distribuție.

Tot în politica energetică sunt prevăzute măsuri de creștere a eficienței energetice, măsuri care să asigure în ultima instanță reducerea facturii plătite de consumator pentru utilități. Astfel, obiectivul național privind eficiența energetică este reducerea intensității energetice în perioada 2006-2009 cu 2,5-3% anual, față de anul 2001. În acest scop se vor lua următoarele măsuri cu caracter general:

- elaborarea Programului național de creștere a eficienței energetice pentru perioada 2006-2010, asociat cu un mecanism de acordare a sprijinului financiar de la bugetul de stat și bugetele locale pentru cofinanțarea programelor din domeniu;
- realizarea de măsuri și proiecte de eficiență energetică ținând cont de potențialul de economisire disponibil în sectorul rezidențial, de circa 50% și în industrie circa 17% ;
- impunerea unor standarde de eficiență energetică în industrie, transporturi, construcții, agricultură, servicii și în sectorul rezidențial (reabilitarea termică a clădirilor, sistemele de încălzire, iluminat, echipamente electrocasnice);
- crearea cadrului legislativ necesar dezvoltării pieței concurențiale de servicii energetice;
- promovarea acțiunilor de tip DSM;
- promovarea tranzacționării certificatelor albe pentru stimularea investițiilor în creșterea eficienței energetice;
- continuarea investițiilor pentru reabilitarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică din orașe și reducerea pierderilor de energie.

Referitor la prețul energiei termice furnizate populației , față de prețurile reale de producere, transport și distribuție, populația plătește energia termică la Prețul Național de Referință (PNR), instituit prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 162/1999. Acesta este prețul la care se facturează energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate. PNR se stabilește prin Hotărâre a Guvernului la propunerea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, ca medie a prețurilor de producere pe bază de gaze naturale, însumate cu tarifele de distribuție aferente.

PNR actual stabilit prin HG nr. 1254/18.10.2005 este de 107.5 lei/Gcal și a intrat în vigoare din data 01.11.2005. Această majorare a înregistrat o creștere de 20% față de valoarea anterioară a PNR de 89.60 lei Gcal, inclusiv TVA, preț aflat în vigoare din 01 august 2004. Această majorare a fost impusă în principal de majorarea în

perioada iulie 2004- octombrie 2005 cu aproximativ 50% a prețului gazelor naturale la consumatorii industriali.

Potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.48/2004 (conform angajamentelor asumate cu organisme financiare internaționale și UE), subvenția alocată de la bugetul de stat se diminuează anual începând cu anul 2005, cu o cotă de 33% în primul an, de 66% în al doilea an și de 100% în al treilea an, raportat la sumele defalcate din TVA prevăzute pentru subvenționarea energiei termice livrate populației pentru anul 2004. Diminuarea acestor subvenții va continua până la eliminarea totală a PNR în anul 2007. Ca atare începând cu 1 iulie 2006 este prevăzută o creștere medie estimată de 10% a prețului energiei termice plătite de populație.

Sprijinul acordat de Executiv merge în două direcții. În primul rând, se acordă ajutoare financiare suplimentare pentru încălzirea locuințelor în perioada iernii 2005 - 2006 pentru persoanele cu venituri scăzute (Hotărârea de Guvern nr. 1700/21 decembrie 2005 privind stabilirea cuantumului ajutorului pentru încălzirea locuinței în cazul familiilor și persoanelor singure cu venituri reduse, care utilizează pentru încălzirea locuinței și prepararea apei calde, energie termică furnizată în sistem centralizat și care au optat pentru modalitatea de facturare și plata a energiei termice în sistem binom – publicată în Monitorul Oficial nr. 1182/28.12.2005). În al doilea rând, se va dezvolta un program prin care vor fi acordate subvenții pentru achiziționarea de centrale termice gospodăriilor care utilizează în acest moment încălzirea cu sobe de teracota. Guvernul estimează că prin înlocuirea sobelor se vor reduce cheltuielile acestor gospodării.

În ceea ce privește prețul energiei electrice furnizate populației, prețul mediu la momentul actual este de aproximativ 292 lei/MWh (circa 80 Euro/MWh).

Facem precizarea că în calculul tarifelor la energia electrică se iau în calcul numai costurile justificate în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Creșterea tarifelor la energia electrică din ianuarie 2006 a fost de numai 1.85% în condițiile în care prețurile la combustibili au cunoscut creșteri superioare acestei valori.

Datorită majorărilor prețurilor la combustibili, pentru luna iulie 2006 estimăm o creștere de circa 2% a prețurilor la energia electrică astfel încât pentru întreg anul 2006 creșterea prețului mediu la energia electrică va fi de aproximativ 5%, creștere inferioară nivelul inflației prognozate pentru anul 2006.

În sectorul petrol și gaze naturale eforturile investitive sunt îndreptate, cu precădere, în următoarele direcții:

- cercetare geologică pentru descoperirea de noi rezerve de petrol și gaze naturale
- dezvoltarea capacității de înmagazinare subterană a gazelor

- mentinerea capacitatii de transport si cresterea sigurantei in exploatarea conductelor de transport
- dezvoltarea sistemului de transport si tranzit international gaze naturale
- interconectari ale Sistemului National de Transport gaze naturale cu cele similare din tarile vecine
- reabilitarea sistemelor de distributie gaze prin inlocuirea conductelor corodate din otel (avand durata de viata incheiata sau un grad ridicat de uzura) in principal cu conducte din polietilena
- protectia mediului inconjurator

In ceea ce priveste integrarea europeana, in sectorul energetic au fost luate o serie de masuri care au permis, pe de o parte, indeplinirea angajamentelor asumate in cadrul negocierilor pentru preluarea si implementarea acquis-ului comunitar, iar pe de alta parte, continuarea procesului de restructurare si privatizare. Masurile luate au permis inchiderea negocierilor aferente capitolului 14 „Energie”.

Dezideratele si disponibilitatile Romaniei privind procesul de integrare europeana au impus armonizarea cadrului institutional-legislativ cu Directivele Uniunii Europene, inclusiv in domeniul petrol si gaze naturale. A fost adoptata si este aplicata legislatia de baza si este in curs de finalizare completarea legislatiei secundare.

In ceea ce priveste sectorul gazelor naturale, angajamentele asumate de Romania se refera, in principal, la:

- deschiderea totala a pietei de gaze naturale pana la 01.01.2007 pentru consumatorii industriali si 01.07.2007 pentru consumatorii casnici, in conformitate cu prevederile HG nr. 890/2003 pentru aprobarea Foii de parcurs din domeniul energetic din Romania;
- realizarea separarii legale a activitatilor de distributie si furnizare gaze naturale pana in anul 2007;
- masuri privind participarea Romaniei la piata regionala de gaze naturale;
- majorarea pretului de valorificare a gazelor naturale din productia internă;
- perfectionarea regulilor privind schimburile transfrontaliere de gaze naturale;
- promovarea investitiilor pentru protectia mediului si reducerea emisiilor de carbon;
- promovarea eficientei energetice, inclusiv prin asigurarea resurselor financiare necesare in acest scop.

Piata gazelor naturale din Romania a fost deschisa gradual incepand cu anul 2001, cand gradul initial de deschidere a pietei interne a fost de 10% din consumul total aferent anului 2000, ajungandu-se in anul 2005 la un grad de deschidere a pietei de gaze naturale de 50%.

Prin HG nr. 1397/10.11.2005, incepand cu data de 01.01.2006 s-a stabilit un grad de deschidere al pietei interne de gaze naturale la un nivel de 65% din consumul total intern.

Procesul de liberalizare a pietei de gaze naturale din Romania va continua, urmand ca la 30.06.2006 gradul de deschidere al pietei interne sa fie majorat la 75%, iar la 1 ianuarie 2007 gradul de deschidere a pietei sa fie de 100% pentru consumatorii

industriali. Pentru consumatorii rezidentiali, piata de gaze naturale va fi liberalizata complet pana la 1 iulie 2007, asa cum este stipulat in Directiva Europeana a Gazelor Naturale 2003/55/EC.

Liberalizarea pietei de gaze va contribui la crearea unui mediu concurential real, la posibilitatea consumatorilor de a-si alege furnizorul de gaze naturale si la cresterea investitiilor in sector.

Astfel, incepand cu anul 2008, odata ce piata va fi integral liberalizata, preturile vor fi stabilite pe baze concurentiale, fiind influentate doar de cotatele combustibililor alternativi, piata romaneasca a gazelor naturale putand fi considerata o piata de referinta in regiune si chiar in Europa.

Conform sarcinilor asumate in procesul de integrare in Uniunea Europeana, precum si Memorandumului incheiat intre Guvernul Romaniei si Fondul Monetar International, in 2005, pretul mediu al gazelor naturale la gura sondei, pentru anul 2005, a fost de 90 USD/1000 mc, pret care acopera costurile si care stimuleaza investitiile din sector.

In ceea ce priveste majorarea pretului productiei interne de gaze naturale, va continua procesul de aliniere a pretului gazelor naturale la producator la niveluri comparabile cu pretul de import, prin majorarea anuala a pretului productiei interne cu cel putin 25 USD/1000 m.c. astfel incat, in functie si de evolutia pretului la importul de gaze, convergenta preturilor sa fie atinsa la momentul integrarii sau cat mai curand dupa aceasta - pe baza unui calendar realist, cu respectarea reglementarilor comunitare privind subventiile si ajutoarele de stat.

Pretul final reglementat este calculat de catre Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Gazelor Naturale, pe baza unui cost de achizitie a gazelor naturale, format ca medie ponderata intre pretul gazelor naturale din productia interna si pretul din import.

Fundamentarea preturilor si tarifelor reglementate are la baza recunoasterea costurilor justificate si efectuate de operatorii de distributie a gazelor naturale, care sunt impartite in costuri fixe si variabile. Astfel, preturile finale reglementate la care se realizeaza furnizarea gazelor naturale acopera toate costurile efectuate pentru asigurarea cu gaze naturale a consumatorului final.

Strategia privind evolutia pietei interne de gaze naturale, pana la data integrarii Romaniei in UE, are in vedere:

- integrarea pietei interne a gazelor naturale in piata unica europeana, ceea ce presupune:
 - liberalizarea pietei;
 - dezvoltarea concurentei la nivelul furnizorilor de gaze.
- implementarea unor metodologii de tarificare de tip „plafon” care sa asigure:
 - eficientizarea activitatii operatorilor din sectorul gazelor naturale, prin recunoasterea costurilor justificate, prudent efectuate pentru realizarea obligatiilor impuse prin conditiile de valabilitate a licentelor;
 - stimulente pentru realizarea de investitii;

- eliminarea subventiilor incrucisate intre categoriile de consumatori, prin stabilirea de preturi diferite in functie de consumul anual;
- majorarea preturilor finale reglementate, astfel incat sa se asigure o crestere graduala a pretului de valorificare a productiei;
- dezvoltarea concurentei intre furnizorii de pe piata interna, prin:
 - autorizarea unor agenti economici pentru instalatii tehnologice de suprafata aferente activitatii de productie, necesare infiintarii si/sau reabilitarii unor zacaminte de gaze naturale, in scopul cresterii cantitatilor de gaze naturale din productia interna si scaderea dependentei de import;
 - licentierea de noi furnizori, care desfasoara tranzactii pe piata angro, urmarindu-se diversificarea surselor de import.

In conformitate cu cerintele de armonizare la legislatia, procedurile comunitare si cadrul economic general specific Uniunii Europene, prevazute in Documentul Complementar de Pozitie privind Capitolul 14 – Energie (CONF-RO 06-04), un obiectiv important il reprezinta stabilirea preturilor finale de furnizare a gazelor naturale la consumatorii captivi, in conditii de eficienta economica, adica de recuperare a costurilor ce privesc desfasurarea activitatilor de productie, inmagazinare, transport, distributie si furnizare.

Necesitatea implementarii unui nou sistem de tarificare a gazelor naturale a fost prevazuta in acordurile incheiate de Guvernul Romaniei cu institutiile financiare internationale si a fost facuta publica inca din decembrie 2003, cand ANRGN a aprobat, prin decizie a presedintelui, metodologia de calcul al preturilor si tarifelor reglementate in sectorul gazelor naturale (Monitorul Oficial al Romaniei nr. 40/19.01.2004). In conformitate cu prevederile „Foii de parcurs din domeniul energetic din Romania”, aprobata prin Hotararea Guvernului nr. 890/29 iulie 2003, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 581bis/14 august 2003, cu modificarile ulterioare, in vederea eliminarii subventiei incrucisate intre categoriile de consumatori, ANRGN a implementat, incepand cu 01.04.2005, un nou sistem de tarife de distributie si preturi finale reglementate, diferite pe fiecare operator de distributie a gazelor naturale, titular al licentei de furnizare, si pe categorii de consumatori, care sa reflecte costurile corespunzatoare furnizarii gazelor naturale pentru fiecare categorie in parte.

Diferentierea preturilor finale reglementate pe categorii de consumatori este necesara pentru a se reflecta in mod corect costurile pe care fiecare tip de consumator le genereaza, fapt ce conduce la eliminarea subventiilor intre consumatorii care consuma cantitati diferite de gaze naturale. Definirea acestora s-a realizat in functie de consumul mediu anual de gaze naturale, in baza fundamentarilor economice transmise de fiecare operator de distributie a gazelor naturale, titular al licentei de furnizare – 5 categorii de consumatori racordati in Sistemul National de Transport si, respectiv, 6 categorii de consumatori in sistemele de distributie.

Fundamentarea preturilor si a tarifelor reglementate are la baza recunoasterea costurilor justificate si efectuate in mod prudent de operatorii de distributie a gazelor

naturale, care sunt impartite in costuri fixe si variabile. Astfel, preturile finale reglementate la care se realizeaza furnizarea reglementata a gazelor naturale acopera toate costurile efectuate pentru asigurarea cu gaze naturale a consumatorului final.

In ceea ce priveste majorarile de pret, mentionam ca in structura pretului final reglementat de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorii captivi intra urmatoarele componente: pretul mediu ponderat intre cel al gazelor naturale din import si cel al gazelor naturale din productia interna, contravaloarea tarifelor aferente prestarii serviciilor de sistem (transport, distributie, inmagazinare subterana), componenta furnizarii reglementate si impozitul pentru gazele naturale din productia interna. La aceasta valoare se adauga TVA-ul aferent, in conformitate cu Legea nr. 571/2003 - Codul fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare. Ca urmare, dimensionarea pretului final reglementat de furnizare a gazelor naturale se realizeaza in functie de elementele care intra in compunerea acestuia, dupa cum urmeaza:

- a) pretul mediu ponderat este determinat in raport de cotele procentuale cantitative pentru consumul de gaze naturale din intern si din import, stabilite lunar de Operatorul de Piata din cadrul Dispeceratului National de Gaze Naturale din structura SNTGN TRANSGAZ S.A. Medias, in functie, in primul rand, de necesarul de consum avansat de furnizorii interni licentiati de gaze naturale si de consumatorii eligibili si, in al doilea rand, de ofertele producatorilor interni si respectiv necesarul ramas de acoperit din importul de gaze naturale. Majorarea pretului mediu ponderat a gazelor naturale (import si productie interna) se datoreaza atat cresterii pretului gazelor naturale din import, influentat de cotationile internationale ale combustibililor alternativi, cat si cresterii pretului gazelor naturale din productia interna, datorita necesitatii alinierii preturilor din productia interna cu cele din import, din perspectiva liberalizarii totale a pietei gazelor naturale din Romania, la 1 iulie 2007, conform calendarului de aderare a Romaniei la Uniunea Europeana („Foaia de parcurs din domeniul energetic din Romania”, aprobata prin Hotararea Guvernului nr. 890/2003, cu modificarile ulterioare). Prin alinierea treptata a preturilor de valorificare a gazelor naturale din productia interna la preturile practicate pe pietele internationale se asigura acoperirea costurilor de productie, de dezvoltare si de reabilitare a productiei interne de gaze naturale, precum si stimularea investitiilor in explorarea, dezvoltarea si exploatarea unor noi resurse interne.
 - b) nivelul tarifelor aferente prestarii serviciilor de sistem, precum si componenta comerciala a furnizarii reglementate au la baza fundamentarile transmise de operatori, insotite de baza de calcul, in conformitate cu metodologia de calcul al acestora, aprobata prin Decizia presedintelui ANRGN nr. 1078/18.12.2003, cu modificarile ulterioare;
 - c) nivelul impozitului pentru gazele naturale din productia interna este cel prevazut in Legea nr. 571/2003 - Codul fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare.
- Trebuie precizat ca in conformitate cu prevederile art. 98 alin. (3), lit. a) si c) din Legea gazelor nr. 351/2004, cu modificarile si completarile ulterioare, sunt interzise

“orice practici care utilizeaza sistemele de preturi si tarife ca instrumente de protectie sociala si/sau pentru subventionarea directa ori indirecta a consumatorilor”, respectiv „limitarea sau diminuarea preturilor si a tarifelor pe considerente de politica sociala sau antiinflationista; asigurarea de catre stat a unui anumit nivel de protectie sociala pentru unele categorii de consumatori se poate realiza prin acordarea de subventii sau de ajutoare direct acestora, in conditiile legii.

Incepand cu 01.01.2006 cele 28 de societati de distributie (la momentul respectiv) au majorat pretul gazelor naturale in medie cu 17%, in functie de categoriile de consumatori. Efectele acestor majorari de preturi s-au resimtit in luna februarie 2006, cand consumatorii au primit facturile. Majorarea preturilor la data de 1 ianuarie 2006 ar fi putut fi mai mare, insa Guvernul Romaniei a hotarat ca in primul trimestru al anului 2006 pretul productiei interne sa ramana nemodificat fata de trimestrul IV 2005 (adica 110 USD/1000 mc) pentru a nu se creca si alte presiuni asupra pretului, decizie discutata si agreata de expertii UE.

Printre factorii care au determinat aceasta majorare de preturi enumeram:

- majorarea pretului de import al gazelor naturale de la 252 USD/1000 mc (in trimestrul IV 2005) la 285 USD/1000 mc (estimarea pentru trimestrul I 2006);
- angajamentele pe care Romania si le-a asumat in negocierile cu Uniunea Europeana, la inchiderea „Capitolului 14. Energie”, care stipuleaza explicit recunoasterea costurilor operatorilor licentiatii, conform Metodologiei elaborate in anul 2003;
- respectarea clauzelor contractelor de privatizare ale Distrigaz Nord si Distrigaz Sud, la preluarea lor de catre E.ON Ruhrgas si Gas de France;
- cresterea ponderii importului in asigurarea consumului de gaze naturale cu 4%, de la 38% in trimestrul IV 2005 la 42% in trimestrul I 2006;
- deprecierea sensibila a monedei nationale din perioada noiembrie - decembrie 2005

Incepand cu 01.04.2006, cele 29 de societati de distributie au ajustat pretul gazelor naturale, in medie cu 3,8 %, in functie de categoriile de consumatori. In cazul consumatorilor casnici (categoria B1), ajustarea medie a fost de 3,6 %.

Principala cauza a acestei ajustări este cresterea pretului barilului de petrol pe piata mondiala in intervalul ultimelor 6-9 luni, care duce la influentarea pretului gazelor naturale pe plan international.

Se impune precizarea ca preturile purtatorilor de energie pe pietele internationale se calculeaza pe baza unor formule care au la baza cotatele titeiului pe pietele bursiere, contractele de import gaze continand clauze confidentiale care stipuleaza modalitatile de calcul a pretului.

Pentru a veni in sprijinul categoriilor defavorizate ale populatiei, Guvernul Romaniei a decis sa acorde ajutoare financiare consumatorilor privati care utilizeaza gaze naturale pentru incalzire, in scopul diminuarii costurilor pe care acestia le suporta (Hotararea de Guvern nr. 1666/14 decembrie 2005 privind corectarea nivelului

ajutorului pentru incalzirea locuintei cu gaze naturale – publicata in Monitorul Oficial nr. 1187/29.12.2005).

Sperând că informațiile furnizate aduc lămuririle necesare referitoare la problema ridicată de dumneavoastră, vă asigurăm domnule deputat de disponibilitatea Ministerului Economiei și Comerțului de a vă comunica în termen orice alt răspuns ce va fi solicitat de dumneavoastră.

Cu stimă,

SECRETAR DE STAT

Darius MESCĂ

